

**Peqqissutsimut Ilaqutariinnermullu Naalakkersuisoq
Landsstyremedlem for Sundhed og Familie**

Landstingsmedlem
Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigitt
-/her

Skriftlig besvarelse af Landsstingsmedlem Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigitt, § 36, stk. 1 spørgsmål.

Spørgsmål til Landsstyret vedr. forbruget og bekæmpelsen af euforiserende stoffer i Grønland.

Jeg takker landstingsmedlemmet for interessen omkring forbruget af euforiserende stoffer i landet og de deraf afledte spørgsmål:

1. Hvilke initiativer har Landsstyret hidtil taget med det formål at bekæmpe det store forbrug af euforiserende stoffer her i landet?
2. Er Landsstyret i besiddelse af oplysninger om størrelsen af det faktiske forbrug af euforiserende stoffer her i landet?
3. I hvilket omfang har Landsstyret kendskab til omfanget af den indsats, som den danske stat har ansvaret for med hensyn til bekæmpelse af tilstedeværelsen af euforiserende stoffer her i landet?
4. Hvilke fremskridt er der sket med arbejdet som resultat af et forslag fra medlem af Landstinget Juliane Henningsen (EM 2007/154), som blev vedtaget af Landstinget?

Generelt om euforiserende stoffer:

Hashrygning er meget udbredt i Grønland, ofte i et blandingsmisbrug med alkohol. Hash er et rusmiddel, der kan give hjerneskader ved langvarigt brug og udløse psykisk sygdom (hashpsykose) både efter langvarigt, men også efter kortvarigt brug.

Hvis man skal vurdere brugen af hash i Grønland på baggrund af den mængde politiet konfiskerer, har hash en stor udbredelse i befolkningen. I 2007 beslaglagde politiet cirka 48 kg hash, mens det i 2008 var cirka 43 kg. Brug af hårde stoffer synes derimod at være begrænset i Grønland. Det er politiets opfattelse af hårde narkotiske stoffer såsom kokain, amfetamin og lignende findes i et meget begrænset omfang og indenfor en meget begrænset personkreds. Ydermere er det politiets indtryk, at hård narkotika **ikke** findes som handelsvare i Grønland. I 2008 er der i tre tilfælde beslaglagt amfetamin – alle gange indenfor samme personkreds.

Ad. 1:

Forebyggelse af alkohol og hash indgår som et prioriteret område i Folkesundhedsprogrammet Inuuneritta. Dette indebærer blandt andet, at lokale projekter og aktivi-

23. marts 2009

Postboks 260
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 55 05
IPN@gh.gl
www.nanoq.gl/

teter med formål at forebygge misbrug prioriteres ved tildeling af økonomisk støtte fra Inuuneritta-puljen.

PAARISA har foruden rusmiddeltasken, udarbejdet en række oplysningsmaterialer i form af pjecer, plakater og DVD. Disse udsendes løbende til sygehuse, skoler og forebyggelseskonsulenter. Endvidere er der formaliseret samarbejde med ungdomsprogrammet Inuusuttut Akisunnerat, der med mellemrum tager rusmiddelproblematikken op som emne, ligesom Inuusuttut Silarsuaat fornyeligt havde udsendelse omkring unges brug af rusmidler.

I alle byer (de tidligere kommuner) er nedsat et forebyggelsesudvalg som sammen med forebyggelseskonsulenten udformer årlige handlingsplaner for det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde. Af de indsendte handlingsplaner kan det konstateres, at oplysning om euforiserende stoffer indgår som en fast tilbagevendende aktivitet til forskellige målgrupper i befolkningen.

Ungdomsmagasinet INUK havde i foråret 2007 rusmidler som tema, ligesom temaet i foråret 2009 handler om hash. Familiemagasinet Sila vil i efteråret 2009 handle om hash.

I 2009 påbegyndes landsdækkende kurser for vordende forældre. Dette arbejde forankres i PAARISA, hvor det vil blive tæt sammenknyttet med projektet "Tidlig Indsats" for den gravide familie. I disse kurser vil oplysning om euforiserende midler indgå. Specielt vil der blive sat fokus på skadevirkninger ved hashrygning - såvel negative sundhedsvirkninger på fostret og det ammende barn, der får stoffet gennem modermælken, som på de sociale konsekvenser ved brug af hash.

Folkeskoleelever, der får præventionsoplysning gennem 'Dukkeprojektet', får ligeledes oplysning om tobak, alkohol og hashens skadelige virkninger.

PAARISA har udmeldt interesse for Partnerskaber med sportsforeninger, dette er positivt modtaget fra såvel Grønlands Boldunion og Grønlands Håndbold Forbund. Med begge foreninger pågår drøftelser.

Ad. 2:

Oplysninger om forbrug af euforiserende stoffer – primært hash – her i landet kommer blandt andet fra store spørgeskemaundersøgelser. I 2010 deltager Grønland eksempelvis, som i tidligere år, i den internationale skoletrivselsundersøgelse HBSC (Health Behaviour in School-aged Children), der i Grønland omfatter skolebørn fra 11-17 år. I 2006 blev ESPAD (European Survey on Alcohol and other Drugs) undersøgelsen fra 2003 inkorporeret i HBSC undersøgelsen. For voksne er det eksempelvis befolkningsundersøgelserne, der giver et overblik over brugen af hash blandt befolkningen.

Forbrug blandt gymnasieelever

I foråret 2008 blev foretaget en spørgeskemaundersøgelse af gymnasieelever. De blev blandt andet spurgt om deres forbrug af rusmidler. Baggrunden var, at tidlige-

re undersøgelser blandt folkeskoleelever har vist, at en relativt stor andel havde prøvet at ryge hash.

Undersøgelsen viste, at 16 % af pigerne og 20 % af drengene havde røget hash indenfor de sidste 12 måneder. Afhængig af hvilken skole der ses på har 8-22 % af pigerne og 17-22 % af drengene prøvet hash indenfor de sidste 12 måneder.

Folkeskoleelever, der har prøvet hash

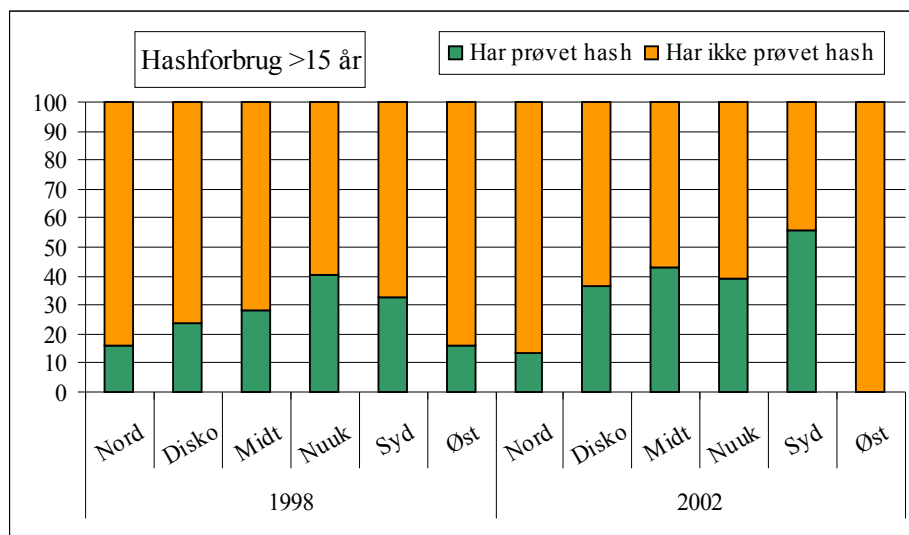
Udviklingen i andel af 15-17årige, der har prøvet at ryge hash har været:

År	Andel prøvet hash	Antal besvarelser
1998	29 %	1215
2002	38 %	566
2006	23 %	700

Andelen af piger, der havde prøvet at ryge hash, var i 2006 mindre end andelen af drenge, idet i alt 18 % af piger og 27 % af drengene angav at have prøvet hash én eller flere gange.

I 2006 havde 8 % af 15-17årige røget hash indenfor den sidste måned, mod 10 % i 2003, hvilket er en ikke statistisk sikker forskel.

På grund af de geografiske forhold i Grønland kunne man forvente at hash er lettest at skaffe i større byer og byer med hyppige trafikforbindelser.

Det blev da også fundet i 2002, at flere elever fra Syd- og Midtgrønland havde prøvet hash. Der var ingen statistisk forskel på forbruget i forhold til bosted i 2006, men hash blev generelt vurderet som **vanskeligt** at fremskaffe i hele landet, men i mere udtalt grad udenfor Nuuk. I bygderne angav 60 % af eleverne således, at det var **umuligt** at få fat i hash, mod 44 % i Nuuk.

Voksnes forbrug af hash.

Ifølge befolkningsundersøgelsen 2005-2007, der ser på voksen (18+) indbyggere i Grønland, har 33 % prøvet hash en enkelt eller få gange, mens 23 % har prøvet det adskillige gange. Sammenlignet med undersøgelsen fra 1993, hvor 12 % røg hash flere gange om ugen, er andelen i 2005-2007 undersøgelsen faldet til 8 %.

Mænd ryger oftere hash end kvinder, hvilket er en gentagelse af billedet for børn og unge:

Hvor ofte ryger du hash?	Mænd (18+) i %	Kvinder (18+) i %
Flere gange den senest uge	9,3	4,9
Flere gange den seneste måned	9,6	6,3
Ikke den seneste måned	39,8	40,2
Aldrig røget hash	41,3	47,6

Samtidig bruges hash overvejende i de yngre grupper, idet kun 1 % af 60+ gruppen bruger hash regelmæssigt, mens 90 % aldrig har prøvet at ryge hash.

Endelig har faglærte, ufaglærte og arbejdsløse det største hashmisbrug, mens personer i de højeste sociale grupper samt fangere og fiskere har det laveste misbrug.

Ad. 3:

Håndhævelsen af lovgivningen om euforiserende stoffer i Grønland varetages på den ene side af politidistrikterne og på den anden side af Narkogruppen. Narkogruppen bestod i 2008 af en dansk kriminalassistent samt tre lokale politiasistenten, hvoraf den ene er indehaver af en uddannet narkotikahund. I narkotikarelaterede sager er der sjældent en anmelder/forurettet, hvorfor denne slags sager oftest iværksættes af politiet selv.

Narkogruppen har ansvaret for at indsamle og registrere alle typer af oplysninger vedrørende narkosituationen i Grønland. Disse oplysninger videreformidles til Rigspolitiets Nationale Efterforsknings Center (NEC) i Danmark. Oplysningerne bearbejdes her så de efterfølgende kan benyttes målrettet i efterforskningen af narkokriminalitet i Grønland. NEC har i en rapport blandt andet afdækket, hvordan narkotika finder vej til Grønland, hvilket har givet politiet her i landet et værktøj til at bekæmpe narkokriminalitet.

For at målrette kontrollen angående indsmugling af narkotika til Grønland har Narkogruppen udbygget sit samarbejde med 1) Skattestyrelsen i Grønland, 2) SKAT i Danmark, 3) Københavns Lufthavn Kastrup, mens både politiet i Aalborg samt Københavns Lufthavn har indgået samarbejdsaftaler vedrørende kontrollen med personer og gods til Grønland.

På kvartalvise møder mellem Skattestyrelsen og politimesterembedet i Grønland drøftes situationen med indsmugling af narkotika. Samtidig udveksles der jævnligt oplysninger (jævnfør § 28, stk. 2 i forvaltningsloven), som enten politiet eller Skattestyrelsen får kendskab til via sit arbejde, der har betydning for den anden parts mulighed for at gennemføre kontrolindsatser og lignende.

Ad. 4:

På baggrund af beslutningen i Landstinget (EM 2007/154 samt EM 2007/90), blev der i 2008 gennemført en spørgeundersøgelse hos unge i Grønland, omkring "Sundhed, sundhedsadfærd og holdninger blandt gymnasieelever". Deltagerne i undersøgelsen var mellem 16-43 år. I undersøgelsen indgik 517 elever ud af i alt 630 GU elever i Grønland pr. 1. maj 2008. Det betyder, at 75 % af alle landets gymnasieelever har besvaret spørgeskemaet. Resultaterne for forbruget af hash blandt gymnasieelever kan ses ovenfor jævnfør ad. 2.

I øvrigt henvises til ovenstående informationer jævnfør ad. 1 for løbende tiltag på landsplan.

Problemstillingerne vedrørende brug af euforiserende stoffer – overvejende hash – her i Grønland er komplekse og Landsstyret følger og agere konstant på disse.

Med venlig hilsen

Naja Petersen
Landsstyremedlem for Familie og Sundhed